

Zonsverduistering 2011: een prachtige glimp ervan gezien!

G.P. Können, (Terschellinger) Dagboek 2011/01

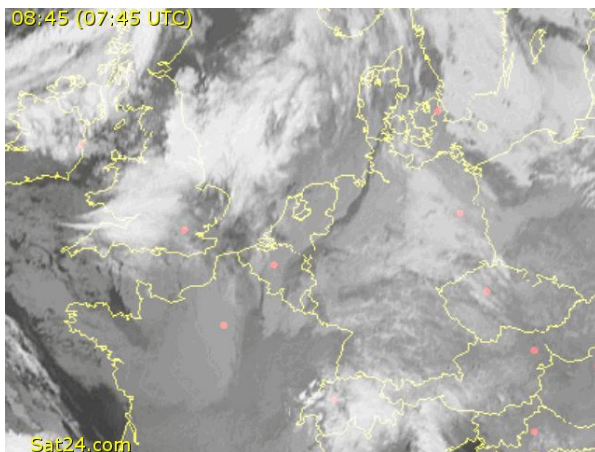
Op 4 januari 2011 kwam de zon diep-verduisterd op (75%) – de grootste verduistering sinds 2003. Nederland zuchtte op dat moment onder een wolkendek. Maar voor mij bevatte de verduistering toch een meevaller. Ik was die ochtend tegen beter weten in naar de Grote Melm gegaan, hier in Soest bij de Eem, waarvandaan je vrij uitzicht naar het zuidoosten hebt. Dicht bij de horizon was een strook vrijwel onbewolkte lucht, waarin je de verduisterde zon zag opkomen!

Gezicht op de verduisterde zon om 8:54 MET, 7 minuten na zonsopkomst. De onderkant van de zon staat 0,2 graden boven de horizon. De zonnepikkel wordt doorsneden door een verre wolkenband.

De heldere strook zelf was niet veel breder dan de halve zonnediameter, maar ongeveer een halve minuut lang was de verduisterde zon er prachtig in te zien (zonder eclipsbril). Ik heb zelfs met mijn cameraatje nog een foto kunnen maken. Verder heb ik de zon niet meer gezien tijdens de verduistering, maar dat kon me niet veel schelen. Het kortstondige schouwspel was meer dan de moeite waard geweest.

Hoe is het mogelijk dat dit zo kon gebeuren – dus dat ik zoveel geluk heb gehad? De infrarood satellietfoto van Europa, genomen op het moment van zonsopkomst, geeft uitsluitsel.

Satellietfoto van het wolkendek boven Europa, op het moment van zonsopkomst in Nederland. De smalle opklaringzone boven Duitsland zorgde er voor dat ik de zon kon zien.

Er ligt een smalle opklaringzone juist over de Duitse grens – van niet veel meer dan 20 km breed. Maar dank zij de kromming van de Aarde heeft die zone heeft er precies voor gezorgd dat voor delen er vanuit midden-Nederland in zuidoostelijke richting een heldere strook te zien was, vlak bij de horizon. Dit was onder meer het geval in Soest, op 80 km afstand van de opklaringzone. Vanuit mijn standplaats was een onbewolkte strook van zo'n 0,3 graden hoog te zien, waarin de opgaande zon precies paste. Voor mij een glorieus gezicht, met dank aan de verre opklaring. Het is ironisch te bedenken dat voor de mensen die onder die opklaringzone zaten de hemel bij de horizon geheel bewolkt was. Zij hebben dus helemaal niets van die zonsopkomst kunnen zien!

Soest, 5 januari 2011